

IKL gaat 'uitzicht' verpachten

REIJMERSTOK
DOOR RENÉ WILLEMS

Natuurorganisatie IKL gaat in het Mergelland 'uitzichten' verpachten. Inwoners en bedrijven kunnen bij de boeren het onderhoud van landschapselementen als graften en bomen afkopen, waardoor zij er zeker van zijn dat de huidige aanblik de komende tien jaar behouden blijft.

De 'landschapsveiling' is bedacht door Triple E, een kenniscentrum voor natuur en economie in Arnhem. De eerste veiling vindt half september plaats in de Ooijpolder bij Nijmegen. Daarna is Zuid-Limburg aan de beurt. De veiling wordt opgezet in samenwerking met IKL en Landschapsbeheer Mergelland.

„Voor boeren is zo'n kleinschalig landschapselement bij het bewerken van de akker vaak een sta-in-de-weg”, zegt Janneke van der Linden van Triple E. „Je kunt hen dus niet kwalijk nemen dat ze daar niet naar omkijken. In het gunstigste geval laten ze zo'n graft links liggen, maar dan moet je er wel op rekenen dat die binnen tien jaar helemaal dichtgeslibd is.” Voor bepaalde landschapselementen kunnen boeren een onderhoudsvergoeding krijgen van Rijk of provincie. Maar lang niet alle landschapselementen vallen onder die regeling, aldus Van der Linden: „De overheid is op dat punt allesbehalve scheutig. De regering besteedt slechts 0,2 procent van de Rijksbegroting aan natuur. Dat is absoluut niet toereikend om alles wat de moeite waard is ook daadwerkelijk te behouden.”

Triple E heeft daarom een systeem bedacht waarbij particulieren en bedrijven het onderhoud van waardevolle landschapselementen bekostigen. Zij kunnen een bepaalde gebied pachten, en betalen de boer van wie dat land is vervolgens een bepaalde vergoeding voor de noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden. Voor de Ooijpolder heeft het bedrijf inmiddels een brochure gemaakt waarin alle prijzen zijn vastgelegd.

Bewoners kunnen op die manier bijvoorbeeld het landschap vanuit hun eigen woonkamer kopen, legt Van der Linden uit: „Als jij graag wilt dat je tot in lengte van dagen kunt genieten van dat uitzicht kun

je dat op deze manier pachten. Jij betaalt voor dat uitzicht, maar je hebt dan ook de garantie dat de eigenaar van dat land het ook netjes onderhoudt.”

Triple E verwacht met name bij het bedrijfsleven veel belangstelling voor de landschapsveilingen. „Bedrijven kunnen de kosten aftrekken van de belastingen”, aldus Van der Linden. „Maar ze kunnen zichzelf op deze manier ook presenteren als maatschappelijk betrokken ondernemer: je kunt in je reclame-uitingen mooie sier maken met het feit dat jij dit stukje landschap financiert.” De contracten worden in principe voor een periode van tien jaar afgesloten. Een intermediair controleert of beide partijen zich aan de afspraken houden, dat wil zeggen: of de pachter elk jaar netjes betaalt, en of de eigenaar de afgesproken werkzaamheden uitvoert. In Zuid-Limburg rust die taak bij IKL.

IKL organiseert straks ook twee of drie keer per jaar een excursie door het Mergelland, waarbij de pachters landschapselementen gaan bekijken die met hun hulp worden onderhouden.